

Jobrotation

Undersøgelse af aktivitets- og udgiftsudvikling for den ordinære jobrotationsordning i 2013

Undersøgelsens baggrund og formål

Der blev i oktober-november 2013 gennemført en undersøgelse af aktivitets- og udgiftsudviklingen for den ordinære jobrotationsordning. Denne blev gennemført på baggrund af en stikprøve, som dækkede 55 % af den samlede aktivitet opgjort på grundlag af afregninger for de tre første kvartaler og forhåndsafregningen for 4. kvartal.

Den efterfølgende restafregning for 4. kvartal og for hele året har ført frem til, at der samlet set er afregnet et betydeligt større samlet beløb end opregningen af stikprøven gav forventning om.

Denne supplerende undersøgelse, som Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har anmodet Deloitte om at gennemføre, skal afdække, om denne uforudsete aktivitetsudvikling i de kommuner, som ikke indgik i stikprøven, ligeledes primært kan tilskrives elev-/lærlingeforløb.

Undersøgelsen omfatter endvidere en afdækning kommunernes forventninger til aktiviteten i 2014 og de følgende år.

Metode

Dataindsamlingen er foretaget på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse blandt alle landets kommuner. Der er 6 kommuner, som ikke besvaret spørgeskemaet. Der er 3 af disse kommuner, som har hjemtaget refusion for 2013.

Undersøgelsen er gennemført i perioden medio marts til ultimo april.

Datagrundlag for opgørelse og fordeling af aktivitet i 2013

Spørgeskemaet til kommunerne har for 2013 indeholdt aktivitetsdata på forløbs- og individniveau fra det fælles datagrundlag, som kommunerne har indberettet til styrelsen.

Kommunerne har skullet foretage en fordeling af aktivitet og forbrug på den ordinære jobrotationsordning og den parallelle særlige ordning rettet mod beskæftigede med videregående uddannelse, som indgår i styrelsens aktivitetsdata, men som ikke kan adskilles på forløbsniveau ud fra de indrapporterede data.

Kommunerne har endvidere skullet kategorisere forløbene på ansatte på normale vilkår og elev-/lærlingeforløb samt på offentlige og private arbejdsgivere for den ordinære jobrotationsordning. På baggrund heraf er der foretaget en opgørelse af fordelingen af faktisk aktivitet og forbrug for 2013 på ansættelsestype.

Som anført er der 6 kommuner, som ikke har besvaret spørgeskemaet, heraf 3 kommuner, som har anmodet om refusion i 2013 for i alt 3,9 mio. kr.

Tabel 1. Omfang af refusionsanmodning for 2013 for de kommuner, som ikke har svaret

Kommune	Furesø	Solrød	Læsø	I alt
Refusionsanmodning 2013, mio. kr.	2,4	1,4	0,2	3,9

Derudover er der to kommuner, som ikke har kategoriseret de fremsendte aktivitetsdata, og 27 kommuner, som kun delvist har kategoriseret aktiviteterne i forhold til, om det er ordinære eller særlige forløb samt om det er ansatte på normale vilkår eller elev-/lærlingeforløb.

De beregnede udgifter på baggrund af spørgeskemaerne for de 3 kommuner, der ikke har svaret, og de 29, som har foretaget en mangelfuld kategorisering, er 98,4 mio. kr. mindre end den faktiske refusionshjemtagelse for kommunerne i 2013.

De data for aktivitet for 2013 på individniveau, som har indgået i spørgeskemaet, er baseret på et udtræk af aktivitetsdata fra det fælles datagrundlag, som kommunerne har indberettet til styrelsen. Hver kommune har modtaget de data, som vedrører borgere, virksomheder og virksomhedernes P-nr. i deres kommune. Der er heri indlejret den udfordring, at der i større eller mindre grad vil være borgere i den enkelte kommune, som er aftalt via en anden kommune end bopælskommunen, hvilket gør, at denne ikke er bekendt med, hvilken type jobrotationsforløb, der er etableret. Det har været overvejet, at lade de data, der blev sendt til hver kommune, være styret af, hvilken kommune der havde indberettet disse, men dette viste sig ikke muligt inden for de tidsmæssige rammer for undersøgelsens gennemførelse. Dette forhold har indebåret, at ca. 16 % (herunder Københavns Kommunes, som udgør ca. 7 %) af de udsendte aktivitetsdata ikke er kategoriseret. Da de forløb, som således ikke er blevet kategoriseret, primært vedrører (større) private virksomheder, hvor der generelt alt-overvejende er tale om elev-/lærlingeforløb, vil det kunne indebære en undervurdering af denne type forløbs andel af den samlede aktivitet.

For Københavns Kommune, som står for ca. 7 % af de samlede aktivitetsdata, gælder der endvidere det særlige forhold, at de har etableret jobrotationsforløb for flere landsdækkende virksomheder med butikker i mange kommuner. Det betyder, at Københavns Kommune har etableret jobrotationsforløb for borgere i en række andre kommuner. Københavns Kommune har oplyst, at de ikke har indberettet disse forløb til det fælles datagrundlag, og der er således en usikkerhed om, hvor vidt disse forløb er med i datagrundlaget. Tilsvarende er ligeledes gældende for flere andre jobcentre, som har etableret jobrotationsforløb for borgere i andre kommuner.

Københavns Kommune har fremsendt alternativ opgørelse over de jobrotationsforløb, som de har oprettet, herunder forløb i andre kommuner. Disse data er medtaget i undersøgelsen, hvorved andelen af ikke kategoriserede data reduceres til 9 %.

Datagrundlag for opgørelse forventninger til aktivitet i 2014-2017

Kommunerne er for 2014 blevet anmodet om at oplyse deres samlede forventede aktivitet for den ordinære jobrotationsordning for 2014 i form af antal fuldtidsforløb pr. kvartal opdelt på ansættelser på normale vilkår og elev-/lærlingeforløb samt opdelt på offentlige og private arbejdsgivere.

For elev-/lærlingeforløb vil kommunernes angivelser være baseret på omfanget af forløb, som der er givet tilsagn til inden 1. juli 2013, som rækker ind i 2014. For ansatte på normale vilkår vil der være tale om en kombination af forløb, som der er givet tilsagn til, og et skøn over forventet omfang af yderligere tilsagn i løbet af året samt graden af disses realisering.

Kommunerne er ligeledes blevet bedt om at oplyse deres forventede aktivitet for den ordinære jobrotationsordning for elev-/lærlingeforløb for 2015-2017 i form af antal etablerede forløb pr. år opdelt på offentlige og private arbejdsgivere. Dette vil som for 2014 være baseret på omfanget af forløb, som der er givet tilsagn til inden 1. juli 2013, som rækker ind i disse tre år.

Der er 8 kommuner, som ikke har angivet forventninger til 2014-2017. Disse kommuner har i 2013 hjemtaget ca. 30 mio. kr. i refusion.

Fordeling af aktivitet og forbrug i 2013

Elever/lærlinge

Elever/lærlinge omfatter følgende typer af forløb:

1. Almindelige elever/lærlinge (uddannelsesaf-taler der fører frem til en erhvervsuddannelse)
2. Voksenlærlinge/ vok-senelever og
3. GUV-forløb (erhvervs-rettede grunduddannel-ser for voksne)

Den samlede foreløbige refusionshjemtagelse for den ordinære jobrotationsordning for 2013 udgør 1.195 mio. kr. For en række kommuner er en væsentlig del af refusionshjemtagelsen for 2013 vedrørende den ordinære jobrotationsordning sket sidst på året. Hovedparten af kommunerne har oplyst, at den væsentligste årsag hertil er, at der er sket en væsentlig stigning i aktiviteten i sidste halvår af 2013 som følge af de etablerede elev-/lærlingeforløb. Enkelte kommuner har oplyst, at over 50 % af deres samlede udbetaling af tilskud til arbejdsgiverne er sket i december 2013.

Det er ligeledes oplyst for en række kommuner, at der er en periodeforskydning mellem aktiviteten og afregnet tilskud til arbejdsgivere og den efterfølgende refusionsanmeldelse. De beregnede udgifter for aktiviteten i 2013 beregnet på baggrund af undersøgelsens data er således 1.332 mio. kr. hvilket er 137 mio. kr. højere end den foreløbige refusionsafregning for 2013. Dette kan givetvis henføres til, at afregningen af tilskud til arbejdsgiverne for den sidste periode af 2013 i flere tilfælde først sker i 2014.

I opgørelsen af ovenstående forskel mellem den foreløbige refusionsafregning og undersøgelsens data er der ikke taget hensyn til de manglende besvarelser, ligesom ikke kategoriseret aktivitet ikke er medtaget. For at vurdere den mulige betydning heraf, er der foretaget to opgørelser:

- Opgørelse af refusionsanmodningen for 2013 for de 3 kommuner med refusionsanmodning i 2013, som ikke har svaret, som udgør 3,9 mio. kr.
- Opgørelse af forskellen mellem refusionsanmodningen for 2013 og undersøgelsens data for 2013 for de kommuner, hvor refusionsanmodningen er størst. Dette fører frem til et beløb på 96,3 mio. kr. Denne forskel knytter sig til de kommuner, som kun har foretaget en delvis kategorisering af data.

Det må således forventes, at der i tillæg til de 1.332 mio. kr., som er opgjort ud fra undersøgelsens data, vil være refusionsanmodning vedrørende 2013 for 100 mio. kr., hvorved den samlede refusionsanmodning vedrørende aktivitet gennemført i 2013 kan komme op på 1.431 mio. kr.

Tabel 2. Samlede udgifter for den ordinære jobrotationsordning for 2013

Den samlede udgift fra den foreløbige restafregning	1.195 mio. kr.
Den samlede beregnede udgift på baggrund af aktivitetsdata	1.332 mio. kr.
Forskel for de 33 kommuner, hvor undersøgelsens data udviser en mindre udgift i forhold til refusionshjemtagelsen	100 mio. kr.
Den samlede forventede udgift for den ordinære jobrotationsordning for 2013	1.431 mio. kr.

Det må således påregnes, at der i 2014 vil blive anmodet om yderligere refusion vedrørende aktivitet i 2013 for op til ca. 236 mio. kr. Det må forventes, at en væsentlig del af dette beløb ikke vil indgå i restafregningen for 2013, men at det vil indgå i den løbende afregning for 2014, da refusionen til arbejdsgiverne i et vist omfang vil være udbetalt i 2014.

Givet den forventede udvikling i aktivitetsprofilen henover de kommende år, kan det ikke forventes, at dette fuldt ud modsvares af et periodiseringsefterslæb af samme omfang mellem 2014 og 2015.

På baggrund af de data, som indgår i undersøgelsen, kan fordelingen af aktiviteten på ansættelser på normale vilkår og elev-/lærlingeforløb opgøres som anført i tabel 1 nedenfor, hvor der ligeledes er foretaget en opdeling på offentlige og private arbejdsgivere. Som det fremgår, udgør elever/lærlinge 59 % af det samlede forbrug og 84 % for de private arbejdsgivere. Offentlige arbejdsgivere udgør lidt under halvdelen af det samlede forbrug og heraf udgør elev-/lærlingeforløb 30 %.

Tabel 3. Faktisk aktivitet i 2013 for kommunerne, mio. kr.

	Samlede udgifter mio. kr.	Elev/lærlinge mio. kr.	Elev/lærlinge i procent
Besk.region Hovedstaden, Sjælland og Bornholm	377	190	50,4%
Offentlige	164	18	11,0%
Private	211	172	81,3%
Beskæftigelsesregion Midtjylland	394	247	62,6%
Offentlige	164	47	28,3%
Private	230	200	87,2%
Beskæftigelsesregion Nordjylland	321	231	72,0%
Offentlige	169	101	59,6%
Private	152	130	85,6%
Beskæftigelsesregion Syddanmark	240	123	51,2%
Offentlige	115	16	14,1%
Private	125	107	85,1%
I alt	1.332	791	59,4%
Offentlige	613	182	29,6%
Private	719	609	84,7%

Forbehold og usikkerheder

Ved vurderingen af ovenstående opgørelser af aktiviteten for 2013 skal der tages hensyn til følgende forhold:

- Der er 3 kommuner som ikke har svaret. Disse er medtaget i opgørelsen af den totale anslåede aktivitet for 2013 ud fra deres refusionsanmodninger. De indgår ikke i opgørelsen af fordelingen mellem ansatte på normale vilkår og elever/lærlinge. De 3 kommuner vægter dog meget lidt og vil derfor ikke have væsentlig betydning for denne opgørelse.
- Der er i alt 29 kommuner, som ikke eller kun delvist har kategoriseret de fremsendte aktivitetsdata. Der er kompenseret herfor ved opgørelsen af den totale anslåede aktivitet for 2013 ud fra deres refusionsanmodninger.
- Der er ca. 9 % af de forløb, som er registreret hos styrelsen, som ikke er blevet kategoriseret af kommunerne. Da disse primært vedrører (større) private virksomheder, hvor der altovervejende er tale om elev-/lærlingeforløb, vil det kunne indebære en undervurdering af denne type forløbs andel af den samlede aktivitet. Hvis 90 % af de 100 mio. kr. er elever, så vil de samlede udgifter til elever være 886 mio. kr. svarende til 61,9 %. Hvis man antager samme fordeling som afspejlet i tabel 3, så vil de samlede udgifter til elever være 845 mio. kr. ud af de 1.431 mio. kr.

Forventningerne til aktivitetsniveauet i 2014 viser et stigende niveau

Det forventede aktivitetsniveau omfatter værdien af allerede afgivne tilsagn samt kommunens vurdering af omfanget af den yderligere aktivitet, som vil komme til. Det er forudsat, at der ikke vil være adgang til at etablere nye forløb vedrørende elever/lærlinge.

Den samlede aktivitet i 2014 forventes på baggrund af kommunernes indberetninger at nå et niveau, som overstiger de samlede udgifter for 2013 med ca. 470-570 mio. kr. (afhængigt af sammenligningsgrundlaget) svarende til en samlet aktivitet på ca. 1,9 mia. kr. Elev-/lærlingeforløb forventes at udgøre ca. 48 % af den forventede aktivitet i 2014.

Tabel 4. Forventet aktivitet i 2014

	Samlede udgifter mio. kr.	Elev/lærlinge mio. kr.	Elev/lærlinge i procent
Besk.region Hovedstaden, Sjælland og Bornholm	700	267	38,2%
Offentlige	359	27	7,5%
Private	341	241	70,5%
Beskæftigelsesregion Midtjylland	486	293	60,3%
Offentlige	230	45	19,8%
Private	256	248	96,5%
Beskæftigelsesregion Nordjylland	337	199	58,9%
Offentlige	159	47	29,5%
Private	178	152	85,0%
Beskæftigelsesregion Syddanmark	381	163	42,9%
Offentlige	191	13	6,7%
Private	190	151	79,3%
I alt	1.904	922	48,4%
Offentlige	938	132	14,1%
Private	966	791	81,8%

Anm.: følgende kommuner har ikke oplyst forventninger til 2014, Samsø, Billund, Langeland, Albertslund, Allerød, Guldborgsund, Hillerød og Solrød. De nævnte kommuner har i 2013 hjemtaget ca. 30 mio. kr. i refusion for 2013.

Forbehold og usikkerheder

Ved vurderingen af ovenstående opgørelser af aktiviteten for 2014 skal der tages hensyn til følgende forhold:

- Der er 8 kommuner, som ikke har oplyst forventninger til 2014. Disse kommuner har anmodet om refusion for 30 mio. kr. 2013, og det må derfor forventes, at de i 2014 har en aktivitet i mindst samme niveau eller højere givet den generelle forventning til udviklingen i aktivitetsniveauet.
- Omfanget af den forventede aktivitet vil endvidere være påvirket af kommunernes og arbejdsgivernes evne til at realisere aktivitet svarende til de afgivne tilsagn. Frafald blandt elever/lærlinge og/eller manglende mulighed for at rekruttere ledige til forløbene vil kunne påvirke den forventede aktivitet i nedadgående retning. Erfaringerne fra 2013 viser, at elev-/lærlingeforløb i høj grad realiseres som planlagt, mens dette i mindre grad er tilfældet for forløb knyttet til personer ansat på normale vilkår. Den mulige effekt af dette forhold er således vanskelig at vurdere.
- Varigheden af elev/lærlinge forløb, som forventes afsluttet i 2014 (ca. 2000 forløb), er i ovenstående beregninger for 2014 sat til 6 måneder. En ændret gennemsnitlig varighed på en måned betyder for 2014 en ændring på 61 mio. kr. Der er således mulighed for, at antagelsen om en gennemsnitlig varighed på 6 måneder indebærer en underestimering. De tilgængelige data giver ikke mulighed for at kvalificere denne usikkerhed.

Samlet set er der således en betydelig sandsynlighed for, at den samlede udgift bliver større end de 1.904 mio. kr., som er opgjort i tabellen ovenfor. Dertil kommer den mulige effekt af periodeforskydninger af refusionsanmodningerne mellem årene.

Forventningerne til aktivitetsniveauet i 2014-17 for elev-/lærlingeforløb viser et betydeligt fald fra 2015 og frem

Der er i det følgende foretaget en opgørelse og beregning af det forventede aktivitetsniveau i 2014-17 for elev-/lærlingeforløb sammenlignet med 2013.

Opgørelsen for 2013 er baseret på udgiften til jobrotationsvikarer, jf. kommunernes indberetninger i forbindelse med undersøgelsen. Udgifterne for perioden 2014 til 2017 er baseret på kommunernes oplysninger om elev-/lærlingeaftaler indgået før 1. juli 2013. Der er i beregningen taget udgangspunkt i, at elev-/lærlingeaftaler, som videreføres til året efter beregningsåret, indgår i beregningen som fuldtidspersoner, mens øvrige indgår i beregningen med 6 måneder.

På baggrund af disse beregningsprincipper kan den forventede udvikling opgøres som anført i tabel 5.

Tabel 5. Udgifter til elev/lærlinge-forløb, 2013-2017

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Offentlige	182	132	26	10	8
Private	609	791	346	114	52
Total	791	922	371	123	60

Det underliggende antal aftaler og elev-/lærlingeforløb fremgår af tabel 6.

Tabel 6. Antallet af oplyste elev/lærlinge aftaler (ikke helårspersoner)

Antal aftaler	2014	2015	2016	2017
Offentlige	661	117	34	24
Private	2.791	1.351	458	136
Total	3.452	1.469	492	160

En omregning af de kategoriserede aktivitetsdata for 2013 viser et samlet antal helårspersoner for elever/lærling på i alt 2.169. En omregning af kommunernes oplyste forventninger til elev/lærlinge-forløb for 2014 i helårspersoner (under forudsætning af at de forløb som ikke fortsætter i 2015 har en varighed på 6 måneder) udviser et samlet antal helårspersoner på i alt 2.460. I tabellen nedenfor er der foretaget en tilsvarende omregning for 2015-2017.

Tabel 7. Opgjort og beregnet antal elev/lærlinge-forløb i helårspersoner

Antal helårspersoner	2013	2014	2015	2016	2017
Offentlig	545	389	76	29	12
Private	1.624	2.072	905	298	68
Total	2.169	2.460	981	327	80

Forbehold og usikkerheder

Ved vurderingen af ovenstående opgørelser af den forventede aktivitet for 2014-2017 skal der tages hensyn til de samme forhold, som er anført ovenfor vedrørende 2014:

- Der er 8 kommuner, som ikke har oplyst forventninger til antal elev-/lærlingeforløb. Betydningen heraf for 2015-2017 er vanskelig at vurdere, da det afhænger af varigheden for de forløb, som der er givet tilsagn til. Samlet set vægter de kommuner dog forholdsvis lidt, når dette vurderes ud fra niveauet for refusion i 2013.
- Forudsætningen om, at de forløb, som afsluttes i det enkelte år, har en gennemsnitlig varighed på 6 måneder, vil ligeledes kunne have indvirkning på 2015-2017.
- Omfanget af den forventede aktivitet i 2015-2017 vil endvidere ligeledes være påvirket af kommunernes og arbejdsgivernes evne til at realisere aktivitet svarende til de afgivne tilsagn. Frafald blandt elever/lærlinge og/eller manglende mulighed for at rekruttere ledige til forløbene vil kunne påvirke den forventede aktivitet i nedadgående retning. Erfaringerne fra 2013 viser, at elev-/lærlingeforløb i høj grad realiseres som planlagt, mens dette i mindre grad er tilfældet for forløb knyttet til personer ansat på normale vilkår. Den mulige effekt af dette forhold er således vanskelig at vurdere.

Udarbejdet af Partner Morten Ry og partner Allan Kirk.

Om Deloitte Consulting – fra ide til virkelighed

Deloitte Consulting fokuserer på udvikling og effektivisering af kundernes organisation, kerneprocesser, økonomi-styring og it for at bidrage til realisering af kundernes strategiske målsætninger. Vi kender den offentlige og den private sektor til bunds og kombinerer vores faglige kompetencer med evnen til at lede, styre og gennemføre projekter i komplekse miljøer. Det kan være som rådgivere eller som ansvarlige for processer fra idestadie til implementering.

Deloitte er Danmarks største revisions- og rådgivningsfirma. Vi tilbyder en bred vifte af ydelser og kombinerer konsulentrollen i Deloitte Consulting med Deloittes kompetencer indenfor revision, skat og finansiering. Det giver vores kunder en unik mulighed for at få integrerede løsninger, som er skræddersyet til de enkelte opgaver.

Vi er del af den globale virksomhed Deloitte Touche Tohmatsu Limited. Vi udvikler og deler viden på tværs af kontorer i mange lande. Inspirationen fra udlandet kombineret med systematisk metodeudvikling på tværs af landegrænser sikrer, at vores løsninger altid tager udgangspunkt i den seneste viden. Det er forudsætningen for, at vi i dag og i fremtiden kan være en attraktiv og værdiskabende rådgiver.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.